

Hírek a börtönvilágból

Belgium első nyitott női börtöne épül Brüsszelben

A tervek szerint 2016-ban nyílhat meg Belgium első nyitott rezsimű női büntetés-végrehajtási intézete, Brüsszel Haren nevű kerületében fogják a komplexumot átadni. A Sunday Reports újság egyik cikkében arról számolt be, hogy az intézet 100 női elítélt elhelyezésére lesz alkalmas.

Jelenleg Belgiumban két, férfiak számára készült nyitott börtön működik, az egyik Antwerpen tartományban, Hoogstratenben, a másik pedig a nyugat-flandriai Ruiseledeben. Laurent Sempot, a belga börtönszolgálat szóvivője jelezte, hogy a fogvatartottak átszállítását körültekintő vizsgálatuk fogja megelőzni; csak olyan elítéltek tölthetik büntetésüket az új intézetben, akiknél a szökésnek semmiféle veszélye nem áll fenn.

Annemie Turtelboom igazságügyi miniszter kihangsúlyozta, hogy továbbra is szükség van a félig nyitott és a zárt intézetekre is, minden bűnelkövetőnek olyan helyen kell letöltenie a szabadságvesztés-büntetését, amely a leginkább szolgálja az adott személy reintegrációját.

Forrás: New open prison for women in Brussels suburb. Flanders, 2014.04.13.

Új bv. intézet Luxemburgban

Sanem közelében, Luxembourg délnyugati részén épülhet fel egy új, 400 főt elhelyezni képes büntetőintézet. A bv. intézet legfontosabb jellemzője, hogy teljesen különálló szárnyban helyezik el az előzetes letartóztatásba került és a szabadságvesztés-büntetésüket töltő fogvatartottakat. A 156 millió eurós (kb. 48 milliárd forint) értékű projekt várhatóan három év alatt fejeződik be, a tervek szerint 2016 végétől, a próbaüzem után az intézet elkezdheti működését.

Forrás: New Luxembourg prison gets green light. EIN News, 2014.06.19.

Börtönfelújítás Szlovákiában

A szlovákiai Dubnica nad Váhom (máriatölgyesi) börtön már régóta küszködik az épületek folyamatosan romló állagával, a jelző- és riasztóberendezések rendkívül rossz állapotban vannak. A bv. intézet 2012 óta sürgeti a renoválást, az idén a kormány jóváhagyta az intézet rekonstrukcióját, mivel a fogvatartottak számának folyamatos emelkedésével csak egy biztonságos, modernizált börtön tudja felvenni a versenyt.

A máriatölgyesi börtönt 1971-ben kezdték el kialakítani az egykori fegyvergyár munkásszállójából, az épületbelső 1983-ban nyerte el végső formáját. Az intézet börtön fokozatú elítéltek elhelyezésére szolgált hosszú ideig, de 1993-tól már

fogházra ítélt elkövetőket is elszállásoltak itt. Az intézet befogadóképessége 516 fő, a fogvatartottak 28 helyiségben vannak elhelyezve, amelyek 9–19 férőhelyesek, magánzárkából pedig öt van.

Forrás: Megszépül a máriatólgyesi börtön. Új Szó, 2014.06.26.

Reformok Horvátországban

Orsat Miljenic igazságügyi miniszter a próbára bocsátás nemrég bevezetett rendszerét jónak ítélte, mivel a szabályoknak köszönhetően 3 ezer elítélt került ki az intézetekből, vagy éppen nem kerül be a börtön falai közé. A próbára bocsátás rendszerének fejlesztése révén még a maximális biztonsági fokozatú lepoglavai intézetben is csökkent a fogvatartottak létszáma. Lepoglaván két évvel ezelőtt 5 200 főt helyeztek el, jelenleg már csak 4 500 fő él a börtönben. Az intézet egyes részeit fel is újították, a többi részlegben finanszírozási nehézségek miatt a renoválás még várat magára.

Forrás: Probation helps reduce the number of prisoners, says minister. Dalje, 2014.02.11.

A börtönszemélyzet toborzása Ausztráliában

Az Igazságügyi Minisztérium széles körben toborozza a börtönszemélyzetet Victoria állam területéről. A Marngoneet és Barwon börtönökben legalább 1 400 főt alkalmaznak 2015 év végéig. A szakemberek arra számítanak, hogy egy, az intézetekhez közeli alumíniumgyár bezárása miatt sok olyan személy jelentkezik, akiknek átképzésre lesz szükségük. Az Ausztráliai Munkavállalók Szakszervezete is már jelezte előre, hogy várhatóan sokan fognak állásinterjúra menni az Alcoa alumíniumgyárból, valamint a Qantas légitársaságtól a váratlan és nagymértékű leépítések miatt.

Forrás: Margaret Paul: Retrenched Geelong Alcoa workers targeted for new prison jobs. ABC News, 2014.06.27.

Tiltakoznak a bolgár fegyőrök

A bolgár börtönszemélyzet szakszervezete sürgeti a börtönökben dolgozók helyzetének javítását. Ivan Petrov, a szervezet vezetője jelezte, hogy a jövőben akár sztrájk megtartásától sem riadnak vissza.

Első lépésként az egyik legégetőbb probléma megoldását, azaz a 24 órás műszak 12 órára való átállítását szeretnék elérni. Az Igazságügyi Minisztérium számára már többször jelezték a gondot, de érdemi változás eddig nem történt. A szakszervezet a rossz munkakörülmények javítását és az alacsony munkabérek emelését is szeretné rövid időn belül elérni.

Forrás: Bulgaria's prison guards ready to go on strike. Novinite, 2014.05.22.

Megalakult a fogvatartottak szakszervezete egy németországi börtönben

A berlini Tegel bv. intézetben megalakult a fogvatartottak szakszervezete. Az alapítók rögzíteni szeretnék a rendszeres munkában dolgozó elítéltekre vonatkozó bérminimumot és nyugdíjrendszert. Oliver Rast, a szakszervezet szóvivője nyilatkozatában elmondta, hogy mivel rendszeres munkavégzésre a börtön konyháján és a munkaműhelyekben is van lehetőség, szükségesnek tartják a bérezésre és a nyugdíjra vonatkozó szabályok rögzítését.

Az angliai Howard Liga, a büntető reformért dolgozó civil szervezet üdvözölte a berlini kezdeményezést, mivel a nagy-britanniai és németországi fogvatartottak nem kapnak nyugdíjat és fizetésük nem igazodik az országos bérminimumokhoz.

Forrás: Philip Olterman: Inmates at Berlin Tegel jail set up world's first union for prisoners. Guardian, 2014.05.30.

A biztonsági rendszer problémái Finnországban

Egy elítélt közelmúltban bekövetkezett halála miatt a Riihimäki börtönben megújították a napi biztonsági ellenőrzést, kisebb mértékben fognak a kamerás megfigyelőrendszerre támaszkodni, újra szükségessé vált a fokozottabb emberi közreműködés is.

Az intézet igazgatóhelyettese, Tommi Saarinen nyilatkozatában elmondta, hogy egyensúlyt kell teremteni a technika és az emberi felügyelet között. A börtönszemélyzetnek figyelnie kell a fogvatartottak egymáshoz való viszonyát, fel kell ismerni, ha egy börtönlakót a társai nem fogadnak be maguk közé. Ehhez közvetlen, személyes ellenőrzés szükséges, nem lehet csak a technikai eszközökben bízni.

A fogvatartottak közötti erőszak egyáltalán nem ritka a finn börtönökben, hivatalosan évente 100 esetet rögzítenek, a Riihimäki büntetőintézetben évente kb. 10 eset fordul elő. Az elítéltek egymás közötti konfliktusával ugyan szembesülnek a fegyőrök, de nehéz felismerni azokat az okokat, amelyek szélsőséges megnyilvánuláshoz, akár tragédiához vezetnek. Antti Santamäki, a Börtönszemélyzet Szövetségének elnökhelyettese elmondta, hogy az elkövetők az utóbbi években egyre keményebbek, durvábbak egymással, nehéz nyomon követni a fogvatartottak közötti konfliktusok kialakulását.

Forrás: Riihimäki prison to update security protocols. Uutiset News, 2014.05.30.

Drogcsempészás egy skót intézetben

A skóciai Riddrieiben található Barlinnie büntetőintézet elítélteji Kinder Surprise gyerekcsokoládéban rejtve jutottak hozzá kábítószerhez. A tojás alakú csokoládé belsejében a kapszula a játékok helyett drogot tartalmazott.

A börtön falán átdobott csokoládétojás vagy más apró tárgy nehezen vehető észre az udvaron. 2014-ben eddig a rendszeres ellenőrzések során a jól képzett

örkutyák 127 hasonló jellegű bűncselekményt derítettek fel. Az elkövetők évről-évre leleményesebbnek bizonyulnak.

Forrás: Chocolates used to get drugs into prison. Herald Scotland, 2014.05.31.

Új rendszer a mobiltelefonok használata ellen

Románia 2015-re mobiltelefonok működését zavaró eszközöket fog elhelyezni bv. intézeteinek területén. A telefonok csempészését nehéz megakadályozni, a bv. intézetek rendjét csak a készülékek blokkolása révén lehet fenntartani. A tiltott készülékek értékesek a börtönök feketepiacán. 2013-ban több komoly bűncselekményre is fény derült: elítéltek egy csoportja az illegális készülékeket újabb bűncselekmények megszervezéséhez használta fel.

Forrás: Mobile phones jammer. Romania Insider, 2014.03.07.

Egy franciaországi börtön problémái

2009-ben Corbas bv. intézetét modern és biztonságos börtönként mutatták be. A Lyonhoz közel felépített büntetőintézetben azonban az évek folyamán lassan megnőtt a létszám. A nagyobb fogvatartotti populáció mentális egészségi állapotát már sokkal nehezebb, sőt szinte lehetetlen ellenőrizni.

A szabadságvesztés-büntetés letöltése alatt előkerülő tipikus problémák – például a kényszerű elszigeteltség – miatt megjelentek az első öngyilkosságok is. A szakemberek szerint a 200–300 főt elszállásoló intézetekben még könnyű odafigyelni a fogvatartottakra, de Corbas már közel 800 főnek kénytelen helyet adni. Ez a létszám eléri azt a határt, amikor az orvosi személyzet már nem tud elég hatékonyan helyt állni. A szakemberek egy része inkább több, kisebb létszámú börtönt szeretne látni Franciaország területén.

Forrás: Is it a modern prison in Corbas? Local News, 2014.05.27.

A mentálisan beteg elítéltek elhelyezési nehézségei

Az ausztriai Krems-Stein büntetőintézetben a fogvatartottak nagy létszáma miatt nehézséget okoz a mentálisan beteg személyek ellátása. A 820 büntetését töltő fogvatartottból 115 fő különféle pszichiátriai problémával küzd. Bruno Sladek igazgató úgy véli, hogy a növekvő börtönpopuláció miatt a börtönszemélyzet nagy nyomás alatt dolgozik. A mentálisan beteg elítéltek ügye az egyik fogvatartott elfertőződött lábsérülése miatt került ismét reflektorfénybe.

Forrás: Mentally ill prisoners. AustrianTimes, 2014.05.21.

Megelőzés az észti bv. intézetekben

Norvégia finanszírozza 680 ezer euró (kb. 210 millió forint) erejéig a fertőző betegségek terjedésének prevencióját és a kezelési rendszer fejlesztését az észti börtönökben.

tönökben. A projekt szerint meg kell erősíteni a hepatitisz C fertőzések megelőzésére szolgáló diagnosztikai rendszert és a kezelést.

A 2015 év végéig tartó programban valamennyi észtt börtön részt vesz. A börtönszemélyzet is továbbképzésben részesül, és sor kerül a könnyebb diagnosztizáláshoz szükséges orvosi berendezések alkalmazására is.

Forrás: Norway grants Estonian prisons 680,000 euros to fight contagious disease. Baltic Course, 2013.11.07.

Tuberkulózis Ukrajnában

Az 1971-ben alapított Medecins Sans Frontieres nemzetközi szervezet 2012 júniusa óta foglalkozik olyan elítéltekkel és ex-elítéltekkel, akik antibiotikum-rezisztens tuberkulózisfertőzést kaptak.

Az MSF területi koordinátora, Paola Mermati szerint Ukrajna Donyeck tartományában eddig sikeresnek mondható az orvosi segítség. A tartományban tízszer nagyobb arányban fordul elő tuberkulózis megbetegedés a börtönökben, mint a szabad lakosság körében. Az elítéltek zömében hátrányos helyzetű környezetből származnak, problémákkal teli családból jönnek, ami meghatározza az egészségügyi és szociális státuszukat is. Ezt a csoportot a marginalizáció jellemzi, a fogvatartottak körében gyakran jelentkezik pszichés probléma, HIV-fertőzés, és nagy részük drog- és/vagy alkoholfogyasztó.

A drogrezisztens tuberkulózis betegség hosszú távon rendszeres hányással, émelygéssel, továbbá hallás- és látásvesztéssel, pszichés problémákkal társul. A kezelés akár három évig is eltarthat, és sok fizikai fájdalommal jár. Éppen ezért az MSF nagy energiát fordít a betegek támogatására, pszichológiai kezelésére; a szabadultakat is nyomon követik, és felvállalják a kezelésüket. Gyakran előfordul, hogy az ex-elítélteknek nincs lakásuk, ahová visszamehetnének; ezeknek a személyeknek a szervezet keres szálláshelyet.

Ukrajnában az antibiotikum-rezisztens tuberkulózis fertőzötteknek mindössze a fele jut hozzá kezeléshez. A börtönökben későn ismerik fel ezt az egészségügyi problémát, ami megnehezíti a betegség kordában tartását.

Forrás: The challenges of treating prisoners with Drug-Resistant TB. Medecins Sans Frontieres, 2014.02.18.

Ismétlődő járványok Örményország börtöneiben

A 2013-ban adott tömeges amnesztia sem hozott megoldást az örmény börtönökben fennálló ismétlődő járványok problémájára. A jogi aktivisták szerint Gyumri és Vanadzor intézetek új épületekkel való helyettesítése csak átmeneti könnyebbéget okozott. Az ország 12 börtönében, amelyek 4 000 fő számára lettek tervezve, 5 000 főt helyeznek el.

2013 októberében 500 fő amnesztiát kapott, ami átmenetileg megoldotta a túlzásúfoltság kérdését néhány börtönben, azonban hosszabb távon nem jelentett gyökeres változást. Sok intézetben a fogvatartottak emeletes ágyakon alszanak,

általában 70 m²-es szobákban. A rossz szellőzés és a hiányos tisztálkodási lehetőségek elősegítik a betegségek terjedését. Nubarashen intézetében különösen rossz a helyzet, mivel átlagosan 17 elítélt osztozik 25 m²-en. Karen Andreasyan ombudsman jelezte, hogy az intézetből csak 57 fő kapott amnesztiát, így a helyzet nem sokat javult. Az intézet bezárására pénzügyi eszközök hiányában még egy évtizedig nem kerülhet sor.

A szakemberek sokat várnak az Armavirban épülő büntetőintézet átadásától. Hrayr Tovmasyan igazságügyi miniszter nyilatkozata szerint az 1 200 fő részére készülő börtönben a 16 m²-es zárkákban 4 főt fognak elhelyezni. Az intézetnek 2010-re kellett volna elkészülnie, melynek kapcsán Gor Glechyan igazságügyi minisztériumi szóvivő jelezte, hogy év végére 400 fő egészen biztosan beköltözhet az egyik szárnyba. A grúz kormány is tisztában van azzal, hogy a börtönök zsúfoltságának csökkentése érdekében az alternatív büntetések rendszerének fejlesztésére lenne szükség.

Forrás: Mass amnesty offers no lasting solution to endemic problems in Armenia penal system. EIN News, 2014.02.27.

Egy női intézet hétköznapijain Kinában

Újságírók és önkéntesek csoportja tett látogatást a Fuzhou női börtönben. A kínai Fujian tartomány délkeleti részén található intézetben a nők igényeinek megfelelően berendezett oktatási központot, tornatermet, kézműves műhelyt találtak – a Woman of China nevű sajtóorgánium szerint. A zárkák világosak és rendezettek voltak. A nők a napi nyolc óra munka után szabadidejükben gyakran sportolnak.

A szabadságvesztés-büntetés letöltése során főzni, varrni és kötni is megtanulnak, hogy a szabadlábra kerülést követően minél könnyebben találjanak állást. A napirend szoros, a fogvatartottak 6.30-kor kelnek, dolgoznak, a munka után pihennek, majd végül 21.30-kor van lámpaoltás.

Forrás: Xie Xi: Visiting Women's Prison in SE China. Woman of China, 2014.06.17.

Változások a Langata női börtönben

Kenya maximális biztonsági fokozatú börtönében, amely a női elkövetők elhelyezésére szolgál, napközit hoztak létre a négy év alatti gyermekek részére. A napközi vezetője, Jane Kuria elmondta, hogy a gyermek megfelelő pszichés fejlődéséhez elengedhetetlen az anya jelenléte az első három-négy évben. A Faraj Alapítvány segítségével rendezték be a szobákat játékokkal, a gyermekek ételmezéséről is az alapítvány gondoskodik. Jelenleg a 700 női fogvatartottat elszállásoló intézetben 45 négy év alatti gyermek ellátásával foglalkoznak.

Forrás: Jill Craig: Day care facility in Nairobi. VoaNews, 2014.01.24.

Kereskedőház értékesíti az oroszországi börtöntermékeket

A Szövetségi Büntetés-végrehajtási Szolgálat 2014 elején tette közzé egy kereskedőház felállítására vonatkozó tervét. A fogvatartottak által készített termékeket ezen keresztül lehet megrendelni. A kezdeményezés megvalósításához az ország legnagyobb bankja, a Sberbank nyújtja a szükséges pénzügyi hátteret.

Oleg Korshunov, az orosz börtönszolgálat pénzügyi és gazdasági igazgatója jelezte, hogy legalább 100 ezer féle árucikket állítanak elő az elítéltek. A termékek – a cipőktől kezdve, a konyhai cikkeken át, a szobaberendezésig – az élet minden területén előfordulnak. A szakemberek közül sokan kifogásolják, hogy az oroszországi börtönökben rendkívül alacsony órabérért foglalkoztatják a fogvatartottakat, akiknek sok helyen rendkívül rövid a szabadidejük.

Forrás: Russia to set up trading house for products made in jail. RIA Novosti, 2014.02.14.

Fogvatartottak készítik a zárkaajtókat Hollandiában

A hollandiai Zaanstad börtön 731 darab új zárkaajtóját fogvatartottak készítik. Fred Teeven igazságügyi miniszter elégedett az összes bv. intézetben munkavégzést biztosító In-Made cég tevékenységével, amelynek keretében az elítéltek rendszeresen készítenek – többek között – kerítéselemeket, kerti bútorokat, fajtékokokat, futballkapukat. Az új zárkaajtókat Zwolle és Veenhuisen börtönök fogvatartottjai fogják legyártani.

Forrás: Prisoners to make cell doors for new Zaanstad prison. Dutch News, 2014.03.18.

Egy amerikai börtönfarm

Ohio állam börtöngazdaságai segítenek az elítélteknek abban, hogy nap mint nap megtapasztalják a szabadság és a felelősség érzését. A több száz szarvasmarha el látása, a farm területének rendben tartása, a traktorok, betakarítógépek kezelése és karbantartása a szabad életre és becsületes munkára nevel.

Az állam tizenegy börtönfarmján mintegy 15 300 hektár mezőgazdasági területen 900 tenyésztésre alkalmas tehenet, legalább 2 200 levágásra szánt szarvasmarhát tartanak. Az öt tejtermelő gazdaságban mintegy 800 tejelő tehénről gondoskodnak. A Mansfield büntetőintézet farmja mintagazdaságnak számít, ahol a fogvatartottaknak teljes erőbedobással kell dolgozniuk, vigyázniuk kell az értékekre, az állatokra és növényekre. A farm 1300 hektáros növénytermesztő területtel rendelkezik. A terményeket az Ohio Élelmiszerbank Szövetség veszi át.

Dave Clouser, a farm vezetője úgy nyilatkozott, hogy a legtöbb fogvatartott megfelelő fizikai állóképesség birtokában érkezik, de csak egy részük alkalmas a csapatmunkára. A legtöbben hamar megtanulják a szerszámok és a mezőgazdasági gépek használatát. A tréningek videók vetítésével kezdődnek, majd a résztvevők a vezetők segítségével derítik fel a farmot. A traktorok, a láncfűrész használata, a terepen végzett munka veszélyeket rejt magában. Az eszközök és

kulcsok meg vannak jelölve, használat után mindent vissza kell rakni a megfelelő helyre. Ezt a biztonsági intézkedést a legtöbben be is tartják. A tapasztaltabb fogvatartottak számára a farm vezetője engedélyezheti a gépjármű-, valamint a traktorvezetést. Clouser elmondta, hogy a farmon felállítottak egy térképet, amelyen minden terület számozott, és színes jelzések, utasítások találhatóak arra vonatkozóan, hogy az elítélteknek melyik helyen mit kell vagy éppen szabad tenniük, ha egy eszköz elromlik, vagy hasonló probléma merül fel.

A munkavégzés fajtája függ az adott évszaktól és az időjárástól. A farmon bőségesen kínálkozik csupán kézi erővel elvégezhető munka is. Télen az elítéltek a javítási feladatok elvégzésére és a berendezések karbantartására összpontosítanak. Gyakran előfordul, hogy a fogvatartottak érdeklődése megnő a gazdálkodás iránt, és vannak, akik később is az agrárszektorban maradnak. A szakemberek álláspontja szerint a farmokon töltött szabadságvesztés-büntetés kedvezően befolyásolja a rehabilitációt is.

Forrás: Ohio farms for freedom and responsibility. Ohio News Net, 2014.04.03.

PC-felújítás egy angol intézetben

A hertfordshire-i Bovingdon közelében található HMP Mount bv. intézetben a fogvatartottak régi PC-k javításával foglalkoznak. A felújított személyi számítógépeket 60 angol font (kb. 20 ezer forint) értékben adják el különféle alapítványoknak, hátrányos helyzetű közösségeknek és akár iskoláknak is.

A program elindításakor sok elítélt egyáltalán nem értett a számítógépek működéséhez. A legtöbben könnyen vették az akadályokat, és gyorsan megtanulták a számítógép-alkatrészek cseréjét és a programok telepítését. Az informatika ugyan nagy lépésekkel fejlődik, mégis szükség van a régi PC-k felújítására, még mindig vannak olyan közösségek, ahol ezeknek is nagy hasznát veszik.

A „Computers4All” projekt küldetése az, hogy a fogvatartottak kedvet kapjanak a továbbtanuláshoz és a fejlődéshez az informatika területén. Az alapok, azaz a hardverek és a telepítő szoftverek megismerése után a későbbiekben el-sajátíthatják a szervertüzemeltetést, a hálózatmenedzselést, a hálózatfelügyeletet, azaz mindazt, ami egy cég mindennapjait segíti az információs és kommunikációs technológia high-tech világában.

Forrás: Emily Garthwaite: HMP The Mount Prison teaches inmates IT skills with PC refurb scheme. IT Proportal, 2014.05.24.

Szaktanfolyamok Spanyolországban

A spanyolországi Melilla bv. intézetben hét tanfolyam indult 125 fogvatartott számára. Az ács, vízvezeték- és fűtésszerelő, valamint a szakácsképzés nagyon népszerű. A projektek szervezője, Antonio Marques megjegyezte, hogy az Országos Munkaügyi Szolgálattal kötött megállapodás értelmében az elítéltek a kurzusok végén bizonyítványt kapnak. A képzéseket a Caixa Bank alapítványa is támogatja.

Az állami közbeszerzés az Innovación y Desarrollo Local nevű céggel kötött megállapodást arról, hogy 115 ezer euró (kb. 34 millió forint) erejéig fog különféle tanfolyamok szervezése által gondoskodni a Melilla, Andalucía, Castilla-La Mancha, Ceuta és Extremadura területén található fogvatartottak továbbképzéséről.

Forrás: Tania Costa: La cárcel de Melilla programa siete cursos para formar a 125 internos este año. Faro Digital, 2014.07.10.

Börtön és call center

A bolognai Dozza bv. intézetben az elítéltek olyan tanfolyamon vesznek részt, ahol call center munkatársakat képeznek ki. A program az Intra Logos nevet viseli, és 150 órás szakmai gyakorlatot tartalmaz. A Bologna tartomány területén működő Cup2000 nevű cég koordinálja a fogvatartottakat. A call center egészségügyi, ambuláns és diagnosztikai területen működő cégek számára fogadja a hívásokat.

Forrás: Dal carcere al call center. Fatto Bologna, 2014.06.23.

Varróműhely Máltán

A máltai Corradino büntetőintézetben 11 nő elítélt vesz részt a Mary Grace Pisani által szervezett speciális varróműhely munkájában. A fogvatartottak egy magán-cég számára készítenek egyedi kárpitokat és függönyöket. A textíliákkal foglalkozó cég a Marigold Alapítvány révén jutott hozzá varrógépekhez. Az elítéltek komoly szakmai ismeretekre és gyakorlatra tesznek szert a munkavégzés során.

Forrás: Kim Dalli: Female inmates to work for private factory from prison. Times of Malta, 2014.04.11.

Egy francia börtön konyhája

A vannesi börtön konyháján az elítéltek igyekeznek magas színvonalon elkészíteni a napi menüt. Az igazgató, Xavier Rideau messzemenően támogatja a szakácsok képzését a fogvatartottak körében. Ezzel a végzettséggel – szerinte – a börtönből szabadulók bárhol találhatnak jól fizető állást maguknak. Az intézet igyekszik a képzést változatossá tenni, 2013 karácsonya előtt például a híres séfet, Olivier Samsont hívták meg egy rövid szakmai konzultációra. A fogvatartottak visszajelzéséből is az derül ki, hogy a börtön konyháján finom és laktató ételek készülnek.

Forrás: Inmates of the prison kitchen. ABC News, 2014.03.19.

Munkáltatás Jáva szigetén

A semarangi Kedungpane büntetőintézetben az elítéltek a zárkáikban készítenek kézműves termékeket és kiegészítőket. A Jáva sziget központi régiójában elhelyezett fogvatartottak 2013 áprilisa óta vesznek részt cipő- és szandalkészítésben,

apróbb lakásfelszerelési tárgyakat készítenek, valamint képeket sokszorosítanak szítanyomással.

A börtön munkáltatási részlegének vezetője, Haryoto elmondta, hogy a szabad lakosság körében a papucsok és a lábtörlők a legnépszerűbbek. A programban való részvétel feltétele a jó magaviselet, a szorgalom és a megbízhatóság. Az elkövetők a tanultakat a büntetés letöltése után továbbra is hasznosítani tudják.

Forrás: Suherdjoko. The Jakarta Post, Semarang, 2014.02.27.

Börtönmunka a turizmushoz kapcsolódóan

A bahamai büntetőintézetek lakói turisták számára készítenek szuvenir tárgyakat. A program célja a fogvatartottak vállalkozásra való ösztönzése. Dr. Bernard Nottage nemzetbiztonsági miniszter kiemelte, hogy a magánszektor bizalmának elnyerése érdekében művészeti és kézműves bemutatót, illetve vásárt rendeztek New Providence közösségi templomában. A táskák, festmények, faragványok és kerámiák a börtönök falai között készültek, és a „Börtönipar” emblémával lettek ellátva. A szervezők célja, hogy minél több a turizmussal foglalkozó megrendelőt nyerjenek meg a magánszektorból.

Forrás: Bahamas' prison inmates to make „tourist-related souvenir products”. Tribune, 2014.05.27.

Bankban dolgozó indiai elítéltek

Az India Bank hajlandóságot mutat arra, hogy a Tihar bv. intézet néhány fogvatartottját is munkába állítsa. Megfelelő pszichés és fizikai állapotban levő személyek köréből kerülhetnek ki az alkalmazottak a küldönc és az informatikus munkakör betöltésére. Elsősorban az 5-12 év szabadságvesztés-büntetésre ítélt fogvatartottak közül válogatják ki a program résztvevőit több lépcsőben.

Forrás: Indian Bank to employ Tihar inmates at its prison branch. India Times, 2014.06.22.

A csehországi Rubikon Centrum figyelemre méltó eredményei

A „Working Chance” projekt a cseh büntetés-végrehajtás és a Rubikon Centrum közötti együttműködés eredményeképpen jött létre. A Rubikon Centrum egy 1994-ben alapított angol civil szervezet, amelynek célja, hogy pártfogolja az új és alternatív megoldások gyakorlati megvalósítását a büntető igazságszolgáltatásban. A szervezet 2000-ben elnyerte a Nemzetközi Közösség Igazságszolgáltatási Díját, amit Londonban a brit királyi hercegnő adott át.

Az Egyesült Királyságban a Rubikon Centrum a női elítélteket vonja be a „Working Chance” programba, a csehországi központ pedig ezt a gyakorlatot veszi át. A hangsúly a résztvevők képességeinek fejlesztésén, megerősítésén, a foglalkoztathatóság fenntartásán van, ami által lehetővé válik számukra a

bűnözéstől mentes élet és a munkavégzés iránti motiváltság. A projekt fő célja, hogy átadja a már bevált gyakorlatot, ami magában foglalja a képzési műhelyek felállítását, a személyzet képzését és az eredmények továbbadását.

A másodlagos célok között találjuk azt a törekvést, hogy a szervezők szeretnék lebontani a meglévő korlátokat a börtönből kikerülő, dolgozni szándékozó ex-elítéltek és a kinti társadalom tagjai között. Szükséges a munkáltatók tájékoztatása és ösztönzése, hogy nagyobb számban alkalmazzák a börtönből kikerülteket. Végül pedig a cseh program bizonyítottan sikeresen működő elemeit meg kell osztani más országok szervezeteivel is.

Forrás: Working Chance forms partnership with Czech CJ Agency. Rubikon Centrum News, 2013.05.14.

Izlandon népszerű a börtönben tanulni

Az izlandi elítéltek körében nagyon népszerűek a börtönben meghirdetett oktatási programok, a fogvatartottak 70%-a az idejének egy részét tanulással tölti. Ez a pozitív hozzáállás az utóbbi néhány évben alakult ki. A szakemberek úgy látják, hogy az elítéltek eredményei sok esetben kifejezetten jók, ami nagyban javítja visszailleszkedési esélyeiket.

Forrás: School is popular among Icelandic prisoners. Ice News, 2014.05.26.

Rehabilitáció Uruguayban

Az uruguayi büntetés-végrehajtás rehabilitációs rendszere alapvetően a munkán, tanuláson, a kulturális programokon és a sportoláson alapul. A munka sokféle területet érinthet. A 2012-es börtönlázadás során használhatatlanná vált Penal de Libertad intézet újjáépítése körül nagy bonyodalom alakult ki. A munkálatok megkezdésekor a 17 önként jelentkezőt a többi fogvatartott rendszeresen megfenyegette, majd 8 hónappal később már 300 főre bővült az építkezésben részt vevők száma.

A 9 700 munkaképes fogvatartottból közel 5 000 fő dolgozik, sokan azonban csak szakmai tanfolyam elvégzése után képesek ellátni a feladatukat. Uruguayban az Országos Rehabilitációs Intézet felügyeli a szakmai képzést és a fogvatartottak munkavégzését. José Lucas, az intézet oktatási és kulturális koordinátora azt nyilatkozta, hogy 2013-ban kb. 5 000 elítélt végzett el szakmát adó (pl. ács, szakács, ápoló) tanfolyamot. Egész Uruguay területén 500 tanár foglalkozik a börtönlakók oktatásával. A fogvatartottak a tanfolyamok végén hivatalos bizonyítványt kapnak.

Érdekes, hogy jelenleg 19 elítélt dolgozik a Szabadultak Otthona felépítésén, ahová a hajléktalanná vált ex-fogvatartottak kerülhetnek be. Az épület 50 férfit és 12 nőt tud majd elszállásolni.

Forrás: Antonio Larronda: More than half of inmates study or work. Infosurhoy, 2014.04.24.

A sport szerepe az argentin börtönökben

Az argentin Igazságügyi Minisztérium és a kormány sport államtitkársága egy megállapodás keretében lehetővé tette, hogy a bv. intézetekben az elítéltekből csapatokat szervezzenek. A résztvevők helyet kaphatnak a tartományi ligák mérkőzésein is egy-egy csapathoz csatlakozva. A kiemelten tehetséges fogvatartottak akár a szabadulásukat követően felvételt is nyerhetnek egy-egy egyesületbe.

A futball mellett a rugby is rendkívül népszerű az argentin börtönökben. A 18 büntetőintézetben közel 400 fogvatartott játszik rendszeresen rugby. A nők körében – érdekes módon – elsősorban a jégkorong népszerű, de kevés az esély arra, hogy a résztvevők kilépjenek a börtönök falai közül, és később csatlakozni tudjanak valamelyik bajnoksághoz.

Forrás: Eric Weil: Sport in prison. Buenos Aires Herald, 2014.01.06.

Művészeti program Új-Zélandon

Az új-zélandi Whanganui börtönben a Resztoratív Igazságszolgáltatási Alapítvány programjának részként művészeti program indult. A kezdeményezéshez csatlakozott fogvatartottak munkáját a wanganui Davis Központi Városi Közkönyvtárban állították ki. A pályázat címe Aotearoa – a mi földünk, a mi embe-
reink – volt.

Carol Gash művészettanár oktatja a festés és ceruzarajz technikáját. Az elítéltekkel együtt ismétlik át a maori mitológiát, felidézik Új-Zéland legszebb tájait és az ott élő embereket. Reti Pearse, az intézet igazgatója a rehabilitációs törekvések jelentős eredményét látja a kiállításban, mert a kinti közösség számára értéket jelentenek a műalkotások. A büntetőintézet személyzete mindent megtesz annak érdekében, hogy 2017-re a visszaesési arányt 25%-ra vissza tudják szorítani. A művészeti szakkörön kívül csoportterápiát is szerveznek, illetve a munkáltatás és a szakmai képzés is hagyományosan erős az intézetben.

Forrás: Zizi Sparks: Art raises funds for restorative justice. New Zealand Herald, 2014.06.09.

Falfestmények egy kaliforniai intézetben

A kaliforniai Bűnelkövetők Büntetés-végrehajtási és Rehabilitációs Hivatala számos új lehetőséget nyújt az Avenal állami büntetőintézetben fogva tartott elkövetők számára. Az egyik projekt a pozitív börtönkörnyezet megteremtésére irányult. A cél az volt, hogy a börtönlakók képesek legyenek átalakítani a környezetüket oly módon, hogy az a közérzetüket javítsa.

A program keretében a rajztehetséggel megáldott fogvatartottak falfestményeket készítettek az intézet szürke falaira. Nehéz feladat volt tapasztalt művészeket és muralistákat találni egy olyan kreatív alkotás elkészítéséhez, ami az elítélteket is elégedettséggel tölti el. Nehéz volt továbbá olyan csapatot összeállítani, ahol a művészek és a fogvatartottak képesek együtt dolgozni. Hosszas

tanácskozás után a falfestmények egy része a sport témájához kapcsolódóan készült el, a többi alkotás különböző szakmák képviselőit mutatja be munkavégzés közben.

Az Avenal Mural projekt végül átütő sikert hozott. A fogvatartottak gyakran állnak meg a falfestmények előtt, és elismerően beszélnek társaik és a művészek közös erőfeszítéséről.

Forrás: Avenal Mural project. California News, 2014.07.06.

„Sárga szoba” a börtönben

Olaszországban naponta több ezer gyermek keresi fel látogatási idő alatt szabadságvesztés-büntetését töltő szülőjét a bv. intézetekben. A „Gyerekek rácsok nélkül” alapítvány a látogatásokra vonatkozóan alapvető fontosságú kérdéseket vetett fel: A börtönszemélyzet milyen légkörben és formában fogadja a gyermekeket?, Megszakítják-e váratlanul a találkozót?, Jár-e mosoly a börtönbe érkező gyerekeknek?.

Az alapítvány közel 10 éve foglalkozik a fenti kérdésekkel. Erőforrásait részben arra használják, hogy gyerekkorát sárga szobákat alakítsanak ki a börtönökben, ahol szülő és gyermek felhőtlenül beszélgethet egymással a látogatási idő alatt. A modellt Lombardia tartományban kezdték el alkalmazni. Milánóban sokat segítenek a sárga szobák a megfelelő színvonalú kapcsolattartásban. A gyerekek nem érzik a marginalizációt, csökken a kockázata, hogy a szülői mintát követve bűncselekményt kövessenek el. Az alapítvány elnöke, Lia Sacerdote jelezte, hogy a programjukkal szeretnének Lombardia tartományból kilépni és Európaszerte egy hálózatot kiépíteni.

Lényeges körülmény a gyermek és szülő találkozásakor, hogy a gyermeket pozitív élmények ériék. Ehhez szükséges a személyzet továbbképzése, hiszen a gyermek előtt a fegyőröknek úgy kell viselkedniük a szülővel szemben, hogy a szülői tekintély ne sérüljön. Így a látogatás ideje alatt kiemelten fontos, hogy a börtönszemélyzet megfelelő tiszteletet tanúsítson a fogvatartottal szemben. A gyermek nem retteghet az intézetben, így szükség van a szabad élethez hasonló légkör megteremtésére, egy játékokkal teli, világos, színes szobára. Egy 2009-es miniszteri körlevél értelmében a börtönszemélyzettől elvárható viselkedés a gyermekkel szembeni kedvesség, mosoly és szívélyes üdvözlés.

Forrás: Ilaria Lonigro: The „yellow room” for children visiting parents in prison. WestInfo, 2014.05.06.

Gyerektábor Nyugat-Ausztráliában

A Nyugat-ausztrál Börtönszövetség statisztikai adatai szerint a szabad lakosság gyerekeihez viszonyítva a fogvatartottak gyerekei esetében hatszor akkora esély van arra, hogy bűncselekményt kövessenek el. A „Tábor gyermekeknek” programot évente négy alkalommal szervezik meg olyan gyermekek számára,

akiknek valamelyik szülője éppen szabadságvesztés-büntetését tölti. A táborban felhívják a gyerekek figyelmét arra, hogy egy-egy élethelyzetben melyik a helyes út, és segítenek feldolgozni a nehezen kezelhető családi problémákat. A tábor valós nevelést is nyújt a fiataloknak.

Forrás: Camp for kids. Western Australia News, 2014.03.29.

Könyvolvasási projekt a börtönben

Az olaszországi Calabria tartományban könyvolvasási projekt elindítására készülnek. Calabria Regionális Bizottságának javaslata értelmében bizonyos feltételek érvényesülése mellett a szabadságvesztés-büntetés három nappal csökken minden elolvasott könyv után. A javaslat szerint 12 hónapos időszakra vonatkoztatva a börtönbüntetés maximum 48 nappal csökkenhet. Ez gyakorlatilag 16 könyv elolvasását jelentené. A hat hónapnál hosszabb szabadságvesztés-büntetésre ítélt személyek esetében kerülhet sor csak a fenti lehetőségre.

A csalások elkerülése érdekében oktató felügyelné az olvasás folyamatát. Lényegében a „Visszafizetés olvasás által” elnevezésű brazil kezdeményezés átvételéről van szó. Calabria tartomány kulturális minisztere, Mario Caligiuri nyújtotta be a kidolgozott javaslatot. A szakemberek szerint az olvasás unaloműző, része lehet a személyes és társadalmi jóvátételnek, a diszkomfort-érzet egyik ellenszere, valamint fejleszti a tudatosságot.

Forrás: „Less jail time the more books you read”. Local News, 2014.05.06.